

18 באוגוסט 2016

לכבוד
תא"ל אחוות בן חור
ראש המנהל האזרחי
בפקס': 02-9977341
וגם בדוא"ל: Public.inq@mnz.gov.il

הנדון: מדיניות הריסת בורות מים בשטחי C

סימוכין: שלנו: 23.1.12, 20.5.12, 20.6.12, 23.9.12, 1.1.13, 9.4.13, 10.9.13
שלכם: תשת – 11378 מיום 13.8.12, חוק חופש המידע – 20017 מיום 1.6.13

אנו פונות אליך על מנת שתפעל באופן מיידי להתקין תקנות ונהלים בסוגיית תכנון ובניית בורות מים בגדה המערבית וכן בנוגע להנחיות באשר לאופן המצאת צווי הפסקת עבודה והריסה למקורות מים בגדה המערבית, והכל לפי המתואר כדלקמן:

1. בפגישה שנערכה במשרדכם ביום 27.12.12, שעיקריה הועלו על הכתב במכתבנו מיום 1.1.2013 שבסימוכין, נמסר לנציגות האגודה לזכויות האזרח ושומרי משפט - רבנים למען זכויות אדם, כי נכון לסוף שנת 2012 התקיימה עבודת מטה במנהל האזרחי לניסוח **תקנות** שיפשטו ויקלו על הליך קבלת היתרים לבניית בורות מים בגדה המערבית ולהכשרה בדיעבד של בורות שהוקמו ללא היתר.

2. עבודת המטה נועדה לשקף את עמדת יועמ"ש איו"ש, כפי שנמסרה לנו באותה הפגישה, לפיה **אין להשאיר תושבים ללא כל מקור מים**. עוד נמסר באותה פגישה, כי שיפוץ של בורות מים עתיקים, לרבות ניקויים ואטימתם במכסה, אינו דורש היתר.
מצ"ב סיכום הפגישה מיום 27.12.16 ומסומן נספח א.

3. במכתבנו שבסימוכין מיום 9.4.2013 ביקשנו להתעדכן בהתקדמות עבודת המטה לניסוח התקנות בסוגיית תכנון בורות המים ולקבל עמדתכם ביחס לשיתוף האגודה לזכויות האזרח ושומרי משפט בעבודת המטה. **עד היום לא קיבלנו כל עדכון לגבי עבודת המטה, אף לא התייחסות ביחס לבקשתנו לשיתוף הארגונים בדיונים**. תשובתכם מיום 1.6.2013 כללה התייחסות פרטנית לרשימת בורות מים עתיקים שלהם הוצא צו, הא ותו לא.

4. סוגיה נוספת שהעלינו באותה הפניה, ואף היא לא זכתה לכל מענה עד היום, נוגעת לאופן **המצאת צווי הפסקת עבודה והריסה לבורות מים**. בפנייתנו בעניין הבהרנו, כי בורות המים, מטבעם, ממוקמים לעיתים במרחק מה ממקום ישוב ובעליהם אינם פוקדים אותם באופן יומיומי. הנחת צו הפסקת עבודה או הריסה על שפתו של הבור אינה מהווה המצאה לידי בעליו, במובנה על פי הדין.

5. בהזדמנות זו נבקש להזכיר עוד, כי בפגישה מיום 27.12.12 התחייבו הגורמים הרלוונטים למסור לנציגות הארגונים נתונים בדבר כמות צווי הפסקת העבודה, צווי הריסה סופיים

ומימוש צווי הריסה ביחס לבורות מים בשבע השנים האחרונות. גם אלה לא נמסרו עד היום.

6. בשל משך הזמן שחלף ללא מענה מיום פנייתנו בעניינים שפורטו לעיל, שלחנו ביום 3.11.15 בקשה לפי חוק חופש המידע בעניין שבנדון. בבקשה ביקשנו, בין היתר, לקבל עדכון באשר להתקדמות עבודת המטה לניסוח התקנות בסוגיית תכנון בורות המים וכן האם שונו ההנחיות באשר לאופן המצאת צווי הפסקת עבודה והריסה לבורות מים. בנוסף, ביקשנו לקבל נתונים בדבר מספר צווי הפסקת העבודה וצווי ההריסה הסופיים שהוצאו ומומשו לכל מקורות מים החל משנת 2005, בהתאם להתחייבותכם.

מצ"ב הבקשה ומסומנת נספח ב.

7. ביום 2.6.16 התקבלה תשובתכם לבקשת חופש המידע ממנה עולה, כי חרף חלוף הזמן הרב מאז לא נקבעו עד כה נהלים פרטניים אשר עוסקים בתכנון ובהכשרת בורות מים. כן נמסר, כי לא שונו ההנחיות לגבי אופן המצאת צווי הפסקת עבודה וצווי הריסה לבורות מים. באשר לבקשתנו לקבל נתונים אודות מספר צווי ההריסה שהוצאו ושמומשו למקורות מים בגדה – מעבר לנתון אחד המתאר בכלליות את מספר צווי הפסקת העבודה שהוצאו ושמומשו, לא נמסרו נתונים נוספים שנתבקשו.

מצ"ב התשובה ומסומנת נספח ג.

8. המדובר בסוגיה בעלת חשיבות קריטית להשרדותה ולהתפתחותה של האוכלוסייה הפלסטינית בגדה המערבית, שסובלת ממצוקת המים קשה בפרט בתקופה האחרונה, וביתר שאת זו המתגוררת בשטחי C. חרף זאת, ועל אף מכתבים ופגישות רבות שהתקיימו בעניין במשך ארבע השנים החולפות, לא נקטתם בצעדים לעיגון בנהלים או בתקנות מטעמכם ההבטחה, לפיה אין להשאיר תושבים ללא כל מקור מים, בדמות קריטריונים מפורטים לעניין תכנון והכשרת בורות מים בגדה המערבית ולהכשרה בדיעבד של בורות שהוקמו ללא היתר, וכן לא שונו ההנחיות לגבי אופן המצאת צווי הפסקת עבודה או הריסה של מקורות מים. במציאות זו אי התקנת הנהלים ו/או התקנות כאמור מהווה התנערות מחובתכם לדאוג לחיים תקינים של האוכלוסייה המוגנת בשטח הכבוש. ובענייננו, האחריות להבטחת נגישות האוכלוסייה המוגנת למקור מים כלשהו.

9. לאור האמור לעיל, נבקשך לפעול בדחיפות המתחייבת לממש את סמכותך ולקבוע תקנות ו/או נהלים בסוגיות שצוינו לעיל.

10. נבקשך להודיענו ללא דיחוי מה לוח הזמנים להשלמת הטיפול בעניין, ובהתאם לכך נשקול את המשך צעדינו, שכן, ללא ספק, המצב הקיים כיום פוגע קשות באחת מהזכויות הבסיסיות של האוכלוסייה המוגנת בגדה המערבית, היא הזכות למים.

בברכה,

קמר מישרקי - אסעד, עו"ד
שומרי משפט – רבנים לזכויות אדם

שרונה אליהו חי, עו"ד
האגודה לזכויות האזרח בישראל